No. 125 | 1840.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Donderdag 15 October.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelet op art. 1 van Z. M. besluit van den 17 October 1820 (Staadsblad n°. 22).

Brengen bij deze ter kennisse der Patentpligtige Ingezetenen, dat de ingevulde Patenten voor het loopende jaar 18$\frac{40}{41}$, bij hen van het Kollegie van Zetters zijn ontvangen, met aanmaning op de belanghebbenden, om dezelve ten spoedigste en uiterlijk binnen eene maand, ter Stads-Secretary op de gewone uren, te komen afhalen, en daarbij het aanslag-billet of de kwitantie, ter bespoediging der opzoeking, te vertoonen.

BREDA, den 12 October 1840.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelven,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 11den October.

Omtrent de groote staatkundige aangelegenheid die de algemeene aandacht zoo sterk levendig houdt is heden weinig nieuws. Naar sommige bladen melden, onder anderen de *Courrier Français*, zou het jongste memorandum van onze regering aan de mogendheden die het traktaat van julij geteekend hebben, binnen vier dagen openbaar gemaakt worden.

Van de zijde van het bewind tracht men zoo veel mogelijk tegen te spreken, alsof er verschil van meening tusschen den koning en het kabinet zou bestaan. Integendeel beweert men, dat Z. M., nopens het groote vraagstuk van den dag, volkomen met zijne ministers eenstemmig denkt; dat men niet in het waanzinnige tot elken prijs den oorlog wenscht door te drijven; doch dat men, wanneer het, in het waarachtig belang van Frankrijk is, onverschrokken te wapen zal snellen.

— In de bijzondere berigten uit Madrid tot den 6den wordt gesproken van een groot feestmaal dat ter eere van *Espartero* was aangelegd, en waarop de leden der onderscheidene junta's, generaals en gedeputeerden tegenwoordig waren. *Espartero* had den volgenden toast ingesteld: » Aan onze koningin, aan de constitutie, aan de nationale onafhankelijkheid, aan onze vrijheid!" Vóór zijn vertrek van Barcelona had de hertog der Overwinning steeds te kennen gegeven dat het regentschap uitsluitend in handen van koningin *Christina* behoorde te blijven; maar de omstandigheden waren sedert veranderd, zoodat het nu te bezien zou staan, hoe deze belangrijke vraag zou beslist worden. Reeds van den 30sten September af hadden onderscheiden deputatien der provincien en andere corporatien, in de hoofdstad den generaal bij vertogen uitgenoodigd, om een raad van regentschap te benoemen die in gemeenschap met de koningin de teugels van het bewind zou in handen hebben; en men wilde dat het programma, 't welk de ministers de koningin zouden aanbieden, die bepaling zoude bevatten.

Men meende dat *Espartero* en de overige ministers spoedig naar Valencia zouden vertrekken. *Espartero* scheen zijn verblijf niet langer in de hoofdstad te willen rekken, om ontslagen te zijn van de vorderingen, waarmede de hoofden der beweging hem dagelijks lastig vielen.

De junta van Castellon de la Plana had bij een adres aan de koningin-regentes aangehouden om den generaal *O'Donnell* het bevel over het leger van het centrum te ontnemen, aangezien, volgens haar, de rust werd bedreigd ten gevolge van de vijandige gezindheid welke die generaal jegens de junta's aannam die zich aan de bewegingen van Madrid hadden aangesloten. De koningin schijnt genoodzaakt geweest te zijn aan die vordering te moeten toegeven, daar de generaal *O'Donnell* uit het gezegd kommando ontslagen en in zijne plaats, en tegelijker tijd tot kapitein-generaal van Valencia en Murcia benoemd is, de generaal *Seoane*.

— Heden, uit hoofde van den Zondag, geene fonds-notering.

Van den 12den. — Gisteren morgen heeft eene deputatie van omtrent een 80 nationale garden, waaronder eenige officieren, zich in uniform naar het ministerie van buitenlandsche zaken begeven, om bij den heer *Thiers* toegelaten te worden en hem eene protestatie tegen het stelsel door het gouvernement tot dus ver gevolgd, te overhandigen. De minister afwezend zijnde is de protestatie aan een' zijner secretarissen overgegeven. Deze openbare demonstratie heeft overigens volstrekt geen opzien gebaard.

In den avond is andermaal, door een hoop lieden van omtrent 200 personen uit de geringere klasse, de *Marseillaise* langs de straten gezongen en *leve den oorlog*! geroepen, doch zonder verder gevolg.

— De *Constitutionnel* vermeldt heden, dat de heer *Decazes*, de zoon, met depêches van het gouvernement naar Weenen is vertrokken, en dat de admiraal *Lalande* bevel bekomen heeft om zich naar Toulon te begeven.

— In den *Temps* leest men het volgende: » Het memorandum van den heer *Thiers* voert werkelijk de dagteekening van den 3den October; hetzelve is gedrukt en aan alle onze buitenlandsche diplomatieke agenten gezonden, met uitnoodiging om er lectuur van te geven aan alle staatkundige lieden van hunne verblijfplaats, maar zonder te vergunnen er copij van te nemen, omdat de heer *Guizot* autorisatie heeft bekomen, des goedvindende, eenige wijziging er in te brengen, en men niet wil, dat het memorandum door het publiek gekend worde, alvorens hetzelve bij het engelsch gouvernement is ingediend.

— Uit onderscheidene plaatsen verneemt men, dat in den schouwburg het zingen van den *Marseillaise* verlangd is, zooals te Metz, Havre en Lyon. In laatstgemelde plaats heeft men zich daarmede niet vergenoegd, maar hebben zich, na de voorstelling in den schouwburg een vijf à zes honderdtal personen op het plein der prefectuur vereenigd en aldaar het genoemde lied aangeheven. In den boezem van den stedelijken raad hebben bovendien een paar leden het voorstel willen doen om van het gouvernement de reorganisatie der nationale garde van Lyon te verlangen, maar de maire, na aangemerkt te hebben, dat dit onderwerp tot de competentie der regering behoorde, heeft schoon onder levendige protestatie van een aantal leden, de zitting gesloten.

— Uit Toulon schrijft men van den 8sten, dat de telegraaf aldaar wederom gewigtige bevelen van herwaarts had overgebragt, ten gevolge waarvan er eene bijeenkomst van de voornaamste militaire en maritime autoriteiten op het hotel der prefectuur moest plaats hebben. Het gouvernement had op eene verdubbelde werkzaamheid in het arsenaal aangedrongen, en bevolen alles in gereedheid te brengen, om de stad met bijbehoorende forten en batterijen onmiddellijk op den voet van oorlog te kunnen wapenen.

Den 7den waren de schepen *Oçean*, van 120 stukken, en de *Marengo* zeewaarts gestevend naar de Hyeres-eilanden, waren zij eenige dagen zouden verblijven, om de equipagie in de groote evolutien te oefenen.

Met verlangen werden te Toulon nadere tijdingen uit Syrie te gemoet gezien.

— De *Indépendant de la Moselle* vermeldt, dat den 4den en 5den dezer nog 174 paarden van Pruissen komende, te St.-Avald waren ingevoerd, maar dat den 8sten het berigt te Metz was ontvangen dat de invoer sedert den 6den verboden was geworden.

— Volgens de jongste berigten uit Spanje dacht men, dat de koningin-regentes tegen het einde dezer maand haren intogt in de hoofdstad zoude doen, vergezeld van den hertog der overwinning en de overige nieuwe ministers.

— De koers der binnenlandsche rente is heden aanmerkelijk gestegen ten gevolge van den meer vredelievenden taal der dagbladen. De notering was heden (12 October) 5 pCt. 106,15; 3 pCt. [illegible]; Nap. [illegible]; Spaansche Actien 23; Rom. L. 96.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 10den October.

Onder de te Berlijn loopende geruchten omtrent het doel van het laatste verblijf van graaf *Nesselrode*(?) aldaar ter stede, behoort ook, dat hij de Pruissische regering zou hebben moeten overhalen, om ten aanzien van de Oostersche aangelegenheden zich niet te bepalen tot de morele ondersteuning, die in hare deelneming aan het traktaat van den 15 Julij gelegen is, maar om, des gevorderd, ook op eene meer krachtdadige wijs tot de uitvoering van die overeenkomst mede te werken. Dit gerucht staat alzoo in verband met het zeggen, dat Pruissen tot dus ver zich ongeneigd zou betoond hebben, om, ter zake van genoemd traktaat, de wapenen op te vatten, zoo lang Duitschland niet aangevallen wordt.

— Ondanks de groote toerustingen van Frankrijk en de een dusdanige hierdoor veroorzaakte dreigender houding der revolutionaire propaganda, vooral in het zuiden van Italië, is in Oostenrijk tot dus ver niets meer gedaan; dan dat de ontbinding van het laatste derde deel der landweer voorloopig uitgesteld is.

— Uit Hannover wordt geschreven, dat Z. M. de koning naar Schelenburg, in het Osnabrucksche, vertrokken is, om de daar tot het houden van oefeningen vereenigde brigade infanterie in oogenschouw te nemen. — Eerstdaags zouden ook te Hannover eenige troepen vereenigd worden, om groote manoeuvres uit te voeren.

— Uit Hamburg schrijft men het volgende:

» Ten einde de Zweedsche scheepvaart van de noodzakelijkheid te ontheffen om den omweg door den Sond te maken en den Deenschen tol te betalen, houdt men zich thans in Zweden ernstig bezig met het ontwerp, om de Baltische zee met de Noordzee te verbinden, door middel van een door Zweden te graven kanaal. Hetzelve zou 16 tot 18 Duitsche mijlen lang, en breed en diep genoeg worden, om de grootste koopvaarders, met stoombooten door hetzelve te doen slepen; waartoe niet meer uren zouden behoeven besteed te worden, dat men thans dagen gebruikt, om den Sond te passeren; wahl men bovendien aan tegenwinden en andere ongevallen blootgesteld is. Men berekent, dat daardoor voor den handel jaarlijks omstreeks 600,000 rijksdaalders bespaard zullen worden, die hij tot hiertoe aan Denemarken moest betalen. Om de middelen tot verwezenlijking van dit belangrijke ontwerp te vinden, wil men of eene leening, of eene maatschappij van aandeelhouders oprigten, waaraan men dan ook Engeland, Pruissen, de Nederlanden en andere Staten die bij de zaak belang hebben, wil laten deelnemen."

— De officiële courant van Milaan van den 5den October behelst een artikel ter logenstraffing van de door woelzieken verspreidde geruchten, dat er bloedige tooneelen te Ancona en Forli hadden plaats gehad, dat er in de Legatien en de Marken eene groote gisting heerscht, dat de Paus bij de Oostenrijksche regering op de zending van troepen had aangehouden, dat de Oostenrijksche magt in Lombardye versterkt werd, enz. Volgens het gezegde blad was dit alles onwaar; alleen waren er in de laatste dagen troepen naar de vlakten van Montechiaro, in de Provincie Brescia, voor de najaarsoefeningen getrokken, die echter na den afloop naar hunne garnizoenen zouden terugkeeren.

— Volgens een schrijven in de *Allgemeine Zeitung*, uit Pruissen, van het begin van October, had de Pruissische regering met veel genoegen de tiding der afzetting van *Mehemed*-Ali vernomen, daar zij den wensch gekoesterd had, dat men diens voorstellen tot schikking in overweging had behooren te nemen; de pruissische gezant te Konstantinopel zou wegens zijne toetreding tot dien maatregel streng berispt zijn geworden. Ook de Oostenrijksche regering zou omtrent dit punt eenstemmig met de pruissische denken, weshalve men hoop had, dat er op den gedanen stap nog zou teruggekomen worden. Lord *Ponsonby* had zijn aandringen tot dien maatregel daar mede verschoond, dat de mogendheden niets vijandelijks tegen *Mehemed*-Ali konden ondernemen, zoolang hij niet voor rebel verklaard was.

ENGELAND.

LONDEN, den 11den October.

Naar men verzekert, is de nota der Fransche regering reeds aan lord *Palmerston* behandigd, en is wel in vasten, maar echter verzoenenden toon gesteld, zoodat zij nog den weg tot eene schikking openlaat, indien aan genoemde Regering eenige inwilligingen gedaan worden.

— Uit Boulogne zijn briefwisseling van den 7 dezer ontvangen, waaruit stellig blijkt dat die haven in staat van verdediging gebragt en onder andere tot dat einde de beroemde bezetting in een fort herschapen wordt. Eene groote menigte engelsche familien, welke aldaar haar verblijf hielden, hadden zich gewelijk aan boord eener stoomboot ingescheept, te meer dewijl de bevolking zich zoo ongunstig betoonde, dat men met verwachting daarop, indien de Regering hare eischen niet inwilligde.

— Uit Hannover zijn hier berigten, die weinig hoop geven op den goeden uitslag der operatie, welke de Kroonprins onlangs aan het ezigt heeft ondergaan.

— Gisteren waren genoteerd: de 3 pCt. gec. 86⅝; Holland 2½ pCt. 48⅞; dito 5 pCt. 94¼; Spanje 21⅞; Portugal 21.

BELGIE.

BRUSSEL, den 12den October.

De Nederlandsche staatsminister, baron *Van Zuylen van Nyeveld*, is eergisteren morgen te Brussel aangekomen, belast om aan den koning den troonsafstand van Z. M. *Willem I*, en de troonsbeklimming van koning *Willem II* aan te kondigen. Gisteren heeft de baron *van Zuylen* zijn plegtig gehoor gehad, en is des avonds over den spoorweg van Kortrijk, naar Parijs voortgereisd.

— Naar het *Handelsblad* dezer stad thans aanhaalt, is de generaal *Willmar* naar Duitschland vertrokken, om bij de krooning des konings van Pruissen te Berlijn, die den 15den moest plaats hebben, tegenwoordig te zijn.

— Uit Antwerpen schrijft men van den 11den, dat dien morgen een tweede transport Mecklenburger paarden de Schelde was overgezet naar Frankrijk bestemd, en werden er nu nog gedurende eenigen tijd achtervolgelijk dagelijks dergelijke transporten gemaakt.

— Het *Commerce Belge* zegt heden nader, dat de door hem vermelde overeenkomst van onzijdigheid, in geval van oorlog, nog welligt niet bepaald was vastgesteld, maar dat de belanghebbende partijen, Pruissen, Belgie, Holland en eenige duitsche Staten, het eens zijn, om eene dergelijke, des noods gewapende onzijdigheidsverbindtenis in geval van noodzakelijkheid aan te gaan.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 14den October.

Gisteren namiddag zijn de Hooge Raad der Nederlanden en het Provinciaal Geregtshof van Holland, in vollen getale en groot costuum, benevens de Staatraad Burgemeester, de Wethouders en eene commissie uit de Stedelijken Raad der residentie, achtervolgelijk bij Hunne Majesteiten, den Koning en de Koningin, plegtig ten gehoore toegelaten, ter gelukwensching met Hoogstderzelver bestijging van den Nederlandschen troon. De voorzitters der drie collegien hebben Hunne Majesteiten op eene toepasselijke wijs aangesproken; de aanspraak van den Staatsraad Burgemeester aan den Koning was van den navolgenden inhoud:

» SIRE!

» Burgemeester, en Wethouders dezer Koninklijke Hofplaats, toegelaten om met eene Commissie uit den Stedelijken Raad, Uwe Majesteit te komen begroeten, bij het bestijgen van den Nederlandschen Troon, zoo doen wij zulks, doordrongen van den eerbied, dien het plegtige van deze voor Ons en geheel het Vaderland zoo onvoorziene gebeurtenis inboezemt.

» Bijaldien anders, in soortgelijke omstandigheden, de tranen zich mengen met het gejuich, hier wordt zulks in zooverre niet bespeurd, als er geen Lid van het Koninklijk Huis is afgesneden, maar Uwer Majesteits grootmoedigheid zal het Ons en aan Onze Stadgenooten met Ons, wel vergeven, wanneer Onze blijdschap wegens Uwer Majesteits Troonsbestijging gematigd wordt door weemoed over het verlies van den Vader des Vaderlands, die met onbezweken trouw meer dan een vierde eener eeuw de belangen van het dierbaar Nederland heeft op het hart gedragen.

» Moge het dat Nederland nimmer aan afstammelingen ontbreken van het doorluchtig Huis, aan welks welvaren dat van den Staat, de groei en bloei van deze Hofplaats, zoo onafscheidelijk verbonden zijn. Uwe wijsheid, onder den Goddelijken zegen, al de wonden heelende, die in de jongste tijden aan Nederland geslagen zijn, de Kroon eenmaal, doch spade, van Uwen schedel overgaan op eenen *Willem den Derde*, en later op eenen *Willem den Vierde*, in welker aanzijn Gij U met eenen *Willem den Eersten* nu reeds moogt verheugen.

» Wij bevelen onze Stad, de wieg en bakermat van Uwen Koninklijken Persoon, in Hoogstdeszelfs gunst en bescherming. Al de Ingezetenen beseffen de waarde, den grooten prijs van het voorregt om U als Hunnen Stadgenoot te begroeten, in wiens handen de schepter door het Alwijs Bestuur der hooge Voorzienigheid wordt toebetrouwd. Zoo de bevolking van 's Gravenhage aanspraak durft maken op de bijzondere bescherming van dien schepter, het is omdat zij, als het naast geplaatst onder de schaduw van den Troon, er den Vorst op verheven ziet, die met de inboorlingen onder haar, het eerste levenslicht in 's Gravenhage's veste aanschouwde, en over wiens geboorte zij de eerste vreugdekreten mogt aanheffen!"

Z. M. beantwoordde deze aanspraak op eene allervriendelijkste wijze met te verzekeren, dat ook Hem deze staatsverwisseling geheel onvoorziens was overkomen, waarbij Hem ook een zware last wordt op de schouders gelegd; doch dat Hij bemoedigd door de uitgedrukte gevoelens der Natie, alles zou doen wat in zijn vermogen was, om regt en geregtigheid te bevorderen en algemeene welvaart te verspreiden; dat Hij, intusschen, slechts menschelijke krachten hebbende, rekende op den bijstand van alle regtschapenen; dat Hij de waarheid liefhebbende en zoekende, die ook zou verwachten van al degenen, welke in Land en Stad geroepen zouden worden, om Hem in dit heilzaam oogmerk van dienst te zijn.

De aanspraak van den Staatsraad Burgemeester aan H. M. de Koningin luidde aldus:

» MEVROUW DE KONINGIN!

» In rouw en bedrukt over het derven van eenen Koning, die zooveel jaren als Vader des Vaderlands Onze algemeene belangen behartigd heeft, komt Ons, als het ware, onwillig voor den geest het verlies, dat Wij drie jaren geleden door den dood ondergaan hebben van eene Hoogstvereerende en geliefde Koningin, wier stil, zacht en meegaand karakter Haar vormde tot eene Moeder van al de rampspoedigen in deze Residentie, ja in geheel Nederland.

» Bij het betreuren van dusdanige verliezen, en in het midden van het wisselvallige dezes levens, komt Ons, geheel onvoorziens, eene lichtstraal beschijnen, die tot in het hart der troosteloozen doordringt en de toekomst voor rampspoed en ellende in Ons midden verheldert.

» Wij nemen de vrijheid, Mevrouw de Koningin! om bezield door dusdanige gevoelens, in naam van geluk en ongeluk binnen deze Hofstad, U, bij het bestijgen van den Troon door Uwen beminden en Vorstelijken Echtgenoot en het aan U ten deele vallen der Koninklijke waardigheid, de hulde te komen brengen van onzen eerbied, die door geene rangsverheffing kan toenemen, wanneer Wij alles gadeslaan, wat Uwe grootmoedige houding en gedrag hebben aan den dag gelegd, bij eene voor U nieuwe Natie, toen Gij het Keizerlijk paleis en het trotsche Petersburg verliet, om, op eene minder uitgebreidde schaal, Uwe eens Hare Vorsten op de uitgestrektste schaal, lievende Hofplaats te verwijderen.

» Moge de goede Voorzienigheid U, Uwen doorluchtigen Echtgenoot en Koninklijk Huis tot in eenen hoogen ouderdom, en de naam van *Wilhelmina* in dien van den zegen verspreidende en goeddoende *Anna Paulowna* worden voortgeplant en in Hare afstammelingen vereeuwigd. »

De Koningin, diep geroerd bij het herinneren aan de Regering van den afgetreden Koning *Willem Frederik*, en de weldaden der hoogstvereerde overledene Koningin, betuigde, na het hooren van deze aanspraak, dat niets haar gelukkiger zou kunnen maken, dan de voetstappen te drukken en het voorbeeld na te volgen van deze Vorstin, dat ja, zij in eenen grooteren kring en uitgebreider het geboren en opgevoed was, maar dat zij steeds geleerd had, het niet in het uitgestrekte van die verhouding, maar in het uitbreiden van geluk, welvaren en de gevoelens van ware grootheid en deugd te zoeken; dat zij in die stemming en met dusdanige voornemens hoopte aan Onze onvergetelijke Koningin gelijkvormig te worden, en onvermoeid zou pogen, een volk en eene stad, die de geboorteplaats harer geliefde dochter was, gelukkig te maken, en aan welke stad zij te meer gehecht was, naargelang zij zich dieper herinnerde de hartelijke liefde, waarmede haar Gemaal in 1831 was ingehaald."

— Z. M. heeft bij besluit van den 8sten bepaald, dat hoogstdeszelfs adjudanten, zoowel die in buitengewone als in werkelijke dienst, voortaan, bij de uniform van het korps waartoe zij behooren en bij de distinctieve teekenen aan hunnen rang verbonden, een nestel zullen dragen op den regter schouder.

Behalve de reeds door ons vermelde, zijn nog tot adjudanten in buitengewone dienst van Z. M. benoemd de schout-bij-nacht *J. P. Machielse* en de kapitein ter zee titulair *P. Arriens*, en den graaf *de Cruquenbourg*.

— De Opperkamerheer, graaf *van Bylandt*, heeft bekend gemaakt, dat HH. MM. op morgen, den 15den, audientie in gala zullen verleenen van alle personen, die reeds ten hove zijn voorgesteld.

— Behalve de reeds vermelde buitengewone gezanten naar de vreemde hoven, verneemt men, dat de generaal-majoor adjudant graaf *O. van Limburg Stirum*, belast is met aan de hoven van Kassel, Saxen-Weimar, Dresden en Hannover de tijding van den afstand van Z. M. koning *Willem I* en van de troonsbestijging van Z. M. *Willem II* over te brengen.

— Men verneemt dat de H. Doop aan den jonggeboren Erfprins binnen kort in deze residentie zal worden toegediend, en dat de voormalige Koning de godsdienstige plegtigheid zal bijwonen. Men voegt er bij, dat Hoogstdezelve een geruimen tijd des jaars in de Hofstad of op het huis ten Bosch zal doorbrengen.

— Naar men verneemt zal de plegtige inhuldiging des Konings, binnen de stad Amsterdam, in den loop der maand November aanstaande plaats hebben.

— Men verzekert, dat Z. M. reeds de twaalf leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, voor de provincie Zuid-Holland en de acht leden voor Noord-Holland heeft benoemd, en alzoo aan de scheiding van het oude gewest een eerste gevolg heeft gegeven. Men voegt er bij, dat de twintig oude leden der Kamer voor de provincie Holland, in de ten hare leden voor het een of ander gewest benoemd zijn, terwijl Z. M. twee nieuwe leden voor Noord-Holland zou hebben aangesteld, in de plaatsen van de heeren *van de Poll* en *van Wickevoort Crommelin*, waarvan de eerste is benoemd tot gouverneur van Utrecht en de tweede tot lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

— Z. M. heeft den graaf *van Rechteren*, op het daartoe door hem gedane verzoek, eervol ontslagen uit de betrekking van gouverneur der provincie Vriesland, waartoe hij door den vorigen Koning benoemd was. Voorts heeft Z. M. tot gouverneur van Vriesland, ter vervulling der opengevallen betrekking, aangesteld den staatsraad *F. D. baron van Sytzama*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, die reeds den eed als zoodanig in handen van Z. M. heeft afgelegd.

— Men verzekert, dat de tegenwoordige minister van binnenlandsche zaken, de generaal *de Kock*, tot gouverneur-generaal van Neêrlandsch Indië zal worden benoemd.

— Uit Maastricht schrijft men van den 9den:

» De commissie, welke ingevolge art. 130 der Grondwet, advies moet uitbrengen, omtrent het getal van de leden der provinciale staten en de evenredigheid der verschillende standen voor dit hertogdom, door den Koning te regelen, zal, zegt men, bestaan uit: Z. Exc. den staatsraad *Guericke*, commissaris des Konings in Limburg, als president, en de heeren baron *de Liedel de Well Zoon*, vroeger lid der gedeputeerde staten, *H. Nierstrasz*, burgemeester alhier, *J. H. van den Schoor*, te Thorn, en jhr. *G. Kerens de Wolfrath*, districts-commissaris alhier, als leden. Men verzekert, dat eerstdaags meer benoemingen, als een gevolg van de op nieuw ingevoerde Grondwet, bekend zullen worden, en dat een der in de eerste plaats aan de Staten-Generaal voor te dragen wets-ontwerpen de reorganisatie van Limburg, vooral wat het regtswezen aangaat, zal bevatten.

— In het *Journal de la Haye* leest men:

» Er is niemand, die niet heeft hooren spreken van de prachtige verzameling schilderijen, door Z. K. H. den Prins *van Oranje*, nu Z. M. *Willem II* onzen geliefde Koning, op zijn paleis te Brussel bijeengebragt. Wij vernemen, dat deze rijke verzameling van meesterstukken der meest beroemde kunstenaars van alle scholen, zoo lang reeds het voorwerp der bewondering van inlandsche en vreemde kunstkenners, tot ons is overgebragt, door drie vaartuigen, elke bevracht met tien à twaalf verbazend groote kisten, alsnu aan het paleis van Z. M. ontpakt. De schilderstukken hebben van den overtogt niets geleden, maar zijn allen in denzelfden staat als zij zich bevonden in de salons van het paleis te Brussel. Derhalve mag 's Gravenhage alsnu teregt roem dragen op het bezit van eene der schoonste verzamelingen in Europa; eene verzameling, tot welker bijeenbrenging een vorst, de vriend der kunsten, bijna vijftien jaren heeft besteed, en welker keuze blijk draagt van den meest zuiveren smaak."

— In het *'s Gravenhaagsch Dagblad* leest men:

» Wij meenen de aandacht onzer lezers te mogen vestigen op twee schilderijen, welke onze verdienstelijke stadgenoot, de heer *C. Kruseman*, voltooid heeft, voorstellende een ouderen en een jongeren Hongaarschen ratten- en muizenvallen-verkooper, die voor eenigen tijd zich in deze residentie opgehouden, en aller opmerking door derzelver zonderlinge kleeding tot zich getrokken hebben. Wij durven beide deze schilderijen gerustelijk meesterstukken noemen, daar zij zoowel door fraaiheid van ordonnantie, als door kunstigheid van teekening en schoonheid van koloriet uitmunten.

» Bij deze gelegenheid maken wij ook gaarne melding van eene schilderij, vervaardigd door eenen anderen stadgenoot, den heer *Schendel*, voorstellende de vischmarkt dezer residentie bij avond. Dit stuk wordt zeer geroemd wegens het uitmuntende effekt van het licht, het natuurlijke en de uitdrukking der figuren, de warmte van den toon en de kracht van het koloriet. De heer *Nieuwenhuis*, van Brussel, heeft, naar men verneemt, zich beijverd, deze schoone schilderij, welke haren maker eer aandoet, te koopen."

— Naar men verneemt, is er eergisteren avond ten 11 ure, te Rotterdam, op het Singel, een zware brand ontstaan. Eene Jeneverstokerij, eene monterij en vijf huizen zouden de prooi der vlammen geworden zijn.

— Uit Harderwijk schrijft men van den 12. October:

» Gisteren had alhier ten huize van den deurwaarder *P. Bronsveld*, een allertreurigst ongeluk plaats. Deze in den kring van zijne huiselijke familie het middagmaal houdende, werdt met de zijnen op het alleronverwachts verschrikt door een geweldigen slag. Zonder te weten van waar dezelven kwam, valt de vrouw van den zoon van *Bronsveld*, mejufvrouw *Schuurman*, oud 23 jaar, onder den uitroep van *o God!* voorover, hetgeen onder de huisgenooten aan schrik werd toegeschreven; maar weldra ontdekt men, die zijne vrouw wilde opbeuren, dat een kogel, van buiten door het raam van de cutskamer geschoten, haar door het hoofd getroffen had, dat zij oogenblikkelijk dood was. — Bij nader onderzoek is gebleken, dat dit ongeluk veroorzaakt is geworden door eenen jongeling, met name *Roest*, oud 19 jaren. Een voorteling alhier gepleegde aanmerkelijke diefstal, waarmede deszelfs broeder, door genoemden deurwaarder, op gegronde ontdekkingen, is beschuldigd, ten gevolge waarvan hij thans te Arnhem gevangen zit, heeft eenigzins vermoeden doen opvatten, dat deze afschuwelijke daad met opzet op meergenoemden deurwaarder gerigt is geweest. Hoe dit ook weze moge, men heeft den dader dadelijk in verzekerde bewaring genomen.

— De stedelijke raad van Amsterdam heeft nu besloten tot het oprigten van een nieuw Beursgebouw, volgens het plan door den heer *Zocher* ontworpen, met eenige wijzigingen, welke sedert gemaakt zijn. Volgens deze zal, onder anderen, de nieuwe [illegible]

grooter zal zijn, dan de geheele oppervlakte der vorige Beurs. — Verder schrijft men uit Amsterdam, dat met het begin van het volgende jaar een aanvang zal gemaakt worden met eene gedeeltelijke gasverlichting van stadswege, en wel op die plaatsen der stad, die zulks het meest behoeven.

— In de op ll. Donderdag te Rotterdam gehouden veiling van Eijerland in 72 afzonderlijke perceelen, hebben gezegde 72 perceelen te zamen gedaan ƒ 617,485. De afslag eerst der afzonderlijke perceelen daarna, bij combinatien en vervolgens in massa, is bepaald op Donderdag, den 22 October aanstaande.

NIEUWSTE FRANSCHE LETTERKUNDE.

L'ART DE PLAIRE par EUGÈNE SUE.
LE CHEVALIER DE SAINT GEORGES, 4 vol. par ROGER DE BEAUVOIR.
LA ROBE ET L'EPÉE, par DE LA VERGNE.
LA DUCHESSE DE BERRY, par DE MUSSET.

Het eerste boek bevat een zeer onderhoudend geschreven verhaal hoe een verarmd edelman, door de geheime genegenheid eener hem als koude vrouw in aanzien gebragt wordt, en op welke wijze zijne wel doorgebragte leerjaren hem later in de gelegenheid stellen om een tegen hem ingenomen diplomatisch geregt, 't welk over zijne aanspraken op eene groote erfenis uitspraak doen zou, voor zich te winnen. Het is een verhaal uit de laatste levensjaren van LODEWIJK XV, en het voorgaand gedrag van den verrijkten Leronde teekent de losse zeden van dien tijd vrij wel af. Jammer maar, dat men zich hier weder zoo inschikkelijk voor de toenmalige zeden toont, dat men die gelooft niet te moeten gispen. — *Le Chevalier de Saint Georges*, vier deelen, om aan te toonen, hoe een slavenkind uit den omtrek van Santo Domingo zich aan de slavernij weet te onttrekken, en daarop optreedt in de Parijsche hoofdstad, als de bekende minnaar der aanzienlijkste Boeleersters van de laatste helft der achttiende eeuw. Dit met allerlei schandalen bijeengebrachte boek, toont ons op nieuw, hoe de wansmaak nog tegenwoordig de Fransche letterkunde bederft. — *La Robe et l'Epée* is een inderdaad allerraardigst geschreven roman. Ieder weet hoe er altijd om den voorrang is getwist tusschen de voorstanders van het burgerlijk en militair oppergezag. Uit de Nederlandsche staatsregelingen blijkt duidelijk, dat hier te lande, het burgerlijke gezag bovenaan stondt en nog staat, en in 's lands belang moet blijven staan; maar in Frankrijk deed sedert het militair despotismus van NAPOLEON, het reeds bij de oude Romeinen bekende *cedant arma togae*, nu weder betwist geworden, ofschoon LODEWIJK PHILIPS, zoo wel als de oudere tak der Bourbons, het burgerlijk gezag den voorgang gaven. In dit boekje nu, treft men twee jongelieden aan, waarvan beide meestal die beslissende eigenaardigheden in zich vereenigen, welke het tegenbeeld zijn van zijnen stand; zoo is de jeugdige magistraat levendig en overal te vinden waar vermaak te behalen is, de jeugdige officier daarentegen rustig en in de studie verdiept. Het voorwerp van beider genegenheid, oorspronkelijk voor een rustig magistraat bestemd, wordt nu de gade van den officier. De schrijver heeft blijkbaar bedoeld, aan te toonen, dat de standen wel even aanzienlijk kunnen zijn, maar dat de eigenaardige onderlinge zoo verscheidene zeden in denkwijze het meest afdoen. — PAUL DE MUSSET, dezelfde die ANNA BOLEYN heeft willen zuiveren van de smet, dat zij, tijdens zij met HENDRIK VIII gehuwd was, geheime relatien met PERCY zou gehad hebben, heeft in dit deel de beruchte dochter van den regent van Frankrijk, de toenmalige Hertogin van Berry verdedigd; zich er al bepalende om den ridder DE RIOM als haren voornaamsten gunsteling en het eigenlijk voorwerp harer liefde te doen aanzien. — Deze romans die in het *Museum Littéraire* zijn opgenomen, zetten aan de verzameling veel verscheidenheid bij; jammer alleen dat men bij de keuze niet zorgvuldiger let op hetgeen zedebevorderend of bedervend is, en zulke boeken, als *le Chevalier St. Georges*, daaruit niet geweerd worden. De doorgaande goede conditie der boeken zelve, en de zorg der uitgevers, om de nieuwste voortbrengselen der hedendaagsche fransche litteratuur mede te deelen, houden overigens deszelfs welverdienden roem staande.

LETTERNIEUWS.

De ijverige heeren *Joh. Noman en Zoon* hebben het publiek wederom eene dienst bewezen door eenen tweeden druk hunner keurige uitgave der *Nederlandsche Wetboeken*, met verwijzing naar de betrekkelijke artikelen van de Nederlandsche en Fransche wetboeken. Deze zeer volledige uitgave bevat daarenboven: 1°. De gewijzigde grondwet; 2°. Het besluit van 10 April 1838, betreffende de invoering der nieuwe wetgeving; 3°. de wet op de organisatie der regterlijke magt; 4°. de wet op den overgang; 5°. de algemeene bepalingen der wetgeving; 6°. het wetboek van strafregt (Code Pénal); 7°. de wet van 15 December 1838, nopens de vaststelling der tarieven; 8°. tarief van justitie-kosten en salarissen; 9°. reglement op de wijze van eedaflegging; 10°. reglement, betreffende de titulatuur en het costuum der regterlijke ambtenaren; 11°. reglement van orde en discipline voor de advokaten en procureurs; 12°. reglement op de organisatie der deurwaarders; 13°. reglement wegens het hooger beroep aan den Hoogen Raad van vonnissen, gewezen in Suriname.

In dezen *tweeden druk*, welks papier en letter den vorigen nog overtreffen, zijn de drukfeilen, vroeger hier en daar ingeslopen, verbeterd. Men erlangt hier dus een zeer volledig, net en beknopt geheel der Nederlandsche wetten, fraai ingebonden, voor den zeer geringen prijs van ƒ 4,25.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (13 *October*) werden verhandeld: Ned. 2½ pCt. 48, ¼, drie zest., drie achtste, ½; dito 5 pCt. 93¾, 94¼, 95; Kansb. 21, een achtste, ¼; Syndik. 4½ pCt. 82¾, 83; Handelm. 156½, 157, ½; O. I. 5 pCt. 90¾, ⅞, 91, ¼; Ardoins 18 drie achtste, zeven zest., drie achtste, dito coupon 16 een achtste; oude Russen 102¼, drie achtste.

THÉATRE DE BREDA.

AVEC PERMISSION.

Pour les Débuts de la Troupe sous la Direction de M. ALEXANDRE.

SAMEDI, 17 OCTOBRE 1840.

No. 5 DE L'ABONNEMENT.

SPECTACLE DÉMANDÉ.

LA COMTESSE DU TONNEAU,

OU LES DEUX COUSINES,

Vaudeville en deux actes, précédé de

UN SECRET

OU LE JEUNE CAISSIER,

Drame-Vaudeville en 3 actes.

On commencera à 6½ heures pour finir à 10 heures.

Prix des Places fl. 1,50.
Pour les Dames et les Officiers fl. 1.
Les Sous-Officiers et les Enfants fl. 0,80.

Publieke Afslag van Eijerland,

BIJ DE VEILING, GEHOUDEN DEN 8 OCTOBER 1840, PERCEELSGEWIJZE INGEZET OP ƒ 617,485.

Op Donderdag den 22 October aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, zal te Rotterdam, in het Locaal der Maatschappij: TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN, door de Notarissen *VAN DER LOOY en VAN DER HOOP*, residerende aldaar, worden overgegaan tot den AFSLAG der TWEE EN ZEVENTIG PERCELEN, bestaande in 44 kapitale BOUWHOEVEN, met derzelver Bouw- en WEILANDEN, losse LANDEN, DIJK, BERMEN, diverse WONINGEN, KORENMOLEN, GRONDEN, TUINEN en ERVEN, mitsgaders verdere ONROERENDE GOEDEREN, te zamen uitmakende *HET EIJERLAND*, gelegen op het eiland *Texel*, provincie *Holland*, noorderkwartier, groot ruim 5800 Bunders, opgekomen als *Tiendvrij* Eigendom, met aanzienlijke JAGT en VISSCHERIJ, zoodanig dit alles in het breede in de Billetten, Advertentien en Catalogussen is omschreven; zullende deze Afslag plaats hebben, eerst de Perceelen afzonderlijk, daarna bij combinatien en vervolgens in massa.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van de voornoemde Notarissen, als mede ten Kantore van den Notaris *J. L. KIKKERT*, residerende te *Texel*, en bij den Heer *PAULUS LANGEVELD*, in het Heeren- of Directiehuis, op *Eijerland* voornoemd, door welken laatstgemelde tevens afslag aanwijzing *in loco* zal geschieden.

HOLLANDSCHE EN FRANSCHE LEESBIBLIOTHEEK

VAN

BROESE & COMP., te BREDA.

In deze LEESBIBLIOTHEEK, waarin eene fraaije Verzameling NIEUWE HOLLANDSCHE en FRANSCHE BOEKEN van smaak voorkomen, kan men zich voor *veertien dagen*, *ééne maand*, *drie* en *zes maanden* Abonneren, tegen zeer civiele prijzen. Het is de Geabonneerden vergund de BOEKEN zoo dikwijls te verwisselen als men zulks verlangt. Geen VERHURING per BOEKDEEL heeft plaats.

De verdere Voorwaarden zijn in de CATALOGUS te vinden, die à 25 CENT verkrijgbaar is.

Bij Bovengemelden is van de pers gekomen en wordt alom verzonden:

Mr. J. H. HOEUFFT, VERZAMELING VAN FRANSCHE WOORDEN, uit de Noordsche talen afkomstig of door sommigen afgeleid, in één deel kompleet. . . . . ƒ 4,80.

Het Derde Stuk wordt te gelijk aan HH. Inteekenaren afgezonden.

Mr. J. J. LOKE. HANDBOEK voor NOTARISSEN, naar de Nederlandsche Wetgeving. Tweede Stuk. . . . . ƒ 1,80.

Met nog een Stuk, dat ter perse is, zal dit Handboek in één Deel kompleet zijn.

MAGAZIJN voor JONGE JUFVROUWEN, van Mevrouw le Prince DE BEAUMONT, omgewerkt door Mevrouw de Wed. A. B. van [illegible], geb. SCHILPEROORT. Tweede Druk, met fraai Titelvignet, in één Deeltje kompleet, gekartonneerd. . . . . ƒ 2,00.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.